

سخن سردبیر

Editorial

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره شانزدهم، آذر ۱۳۹۶، ۸۰۶-۸۰۵

به کدام مجله، مقاله خود را ارسال کنیم؟

To What Journal We Should Submit Our Manuscript?

محسن رضائیان^{۱،۲}

یکی از سؤالات مهمی که محققین به هنگام نگارش مقاله خود با آن روبرو می‌شوند، این است که: "مقاله خود را به کدام مجله باید ارسال نمایند؟ [۱-۳]" برای پاسخگویی به این سؤال، بایستی نکات مهمی در نظر گرفته شوند که در این سخن سردبیری سعی می‌کنیم به برخی از آنها پاسخ دهیم. طبعاً برای پژوهشگران فارسی زبان، اولین نکته مهم این است که آنها مقاله خود را به چه زبانی نوشته‌اند؟ اگر به فارسی، پس باید در مجلات فارسی به دنبال نشریه مناسب بگردند و اگر مقاله به زبان انگلیسی نگارش شده است، نشریات انگلیسی زبان را باید مورد جستجو قرار دهند.

نکته دومی که مطرح می‌شود این است که آیا آنها مایل هستند مقاله خود را در یک مجله تخصصی مربوط به رشته خود چاپ نمایند یا اینکه قصد دارند آن را در یک مجله عمومی به چاپ رسانند؟ بدیهی است چاپ مقاله در یک مجله تخصصی سبب خواهد شد که سایر همکاران با تخصص مشابه مقاله را مطالعه نمایند. انجام چنین کاری موجب می‌شود مقاله آنها بیشتر مورد مطالعه، استفاده و احیاناً استناد سایر همکاران قرار گیرد. در حالی که چاپ مقاله در یک مجله عمومی ممکن است به مطالعه و استناد آن توسط همکارانی که لزوماً هم تخصص آنها نیستند، بیانجامد. نکته سوم این است که کیفیت کار پژوهشی که مقاله از آن استخراج شده است چگونه می‌باشد؟ بدیهی است هرچه کیفیت کار بالاتر باشد، چاپ مقاله در مجلات با کیفیت بالاتر ممکن می‌گردد. برای شناخت کیفیت مجلات معمولاً می‌توان به محل نمایه شدن مجله (Indexing)، داشتن ضریب تأثیر (Impact factor) و مقدار آن، و همچنین مقدار اچ ایندکس (H Index) مجله اشاره کرد. بدیهی است مجلاتی که در نمایه‌های معتبر بین‌المللی نظیر Scopus، Medline و یا Web of Science نمایه می‌گردند و دارای ضریب تأثیر و اچ ایندکس بالاتر می‌باشند از کیفیت بالاتری نیز برخوردار هستند. البته هرچه کیفیت مجلات بالاتر باشد، میزان رد کردن مقالات (Rejection rate) آنها نیز بالاتر است. برای برخی از مجلات این مقدار ممکن است به نود درصد برسد. یعنی از هر صد مقاله ارسالی، نود مقاله رد می‌شوند. بنابراین، چاپ مقالات در این مجلات کار بسیار دشواری خواهد بود اما موفقیت در این امر بسیار ارزشمند است.

حال با در نظر گرفتن مسائل فوق اگر محقق مقاله‌ای به زبان انگلیسی تهیه کرده باشد، می‌تواند با جستجو در نمایه‌های معتبر بین‌المللی پیش گفته، به نشریات تخصصی و یا عمومی مرتبط با موضوع مقاله خود دست یابد. برای اینکار باید، جستجوی خود را در صورت اسامی مجلات نمایه شده انجام دهد. سپس با مراجعه به خدمات جانبی ارائه شده توسط Web of Science به مقدار ضریب تأثیر و یا با مراجعه به خدمات جانبی ارائه شده توسط Scopus به اچ ایندکس مجلات پی ببرد.

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

۲- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

محقق همچنین می‌تواند به وبگاه مجلات مشخص شده مراجعه نماید. در بررسی وبگاه این مجلات، علاوه بر مشخص شدن ضریب تأثیر و یا اچ‌ایندکس، به نکات ارزشمند دیگری نیز نظیر: میزان رد کردن مقالات، تعداد شماره‌های منتشر شده در یکسال، تعداد مقالات منتشر شده در هر شماره و نکاتی از این قبیل دست خواهد یافت. برخی از مجلات معتبر حتی در سایت خود محلی برای نشان دادن مقالات پذیرفته شده‌ای که هنوز چاپ نشده‌اند دارند و یا اطلاعاتی در زمینه طول زمان داوری، پذیرش و یا چاپ مقاله ارائه می‌نمایند. نویسندگان مقالات با بررسی این نکات می‌توانند اطلاع کسب کنند که در صورت پذیرش، چقدر طول خواهد کشید که مقاله آنها به زیور طبع آراسته شود [۴-۶].

با همه اینها، راه حل ساده دیگری برای انتخاب مجله مناسب برای ارسال مقاله وجود دارد. این راه حل، بررسی منابع مقاله نگاشته شده می‌باشد. اگر محقق مروری بر متون کاملی انجام داده باشد و به مهم‌ترین مقالات مرتبط با موضوع مقاله خود استناد کرده باشد، آن هنگام متوجه خواهد شد که در فهرست منابع مقاله، اسم کدام مجلات به چشم می‌خورد و احیاناً نام کدام مجلات تکرار شده‌اند. این مجلات می‌توانند به عنوان مجله مورد نظر برای ارسال مقاله قلمداد گردند. البته اگر کیفیت مقاله همانند یا بهتر از مقالاتی باشد که در آن مجله به چاپ رسیده‌اند [۳].

بنابراین، نویسنده می‌تواند با نگاه به منابع مقاله خود و با بررسی نمایه‌های معتبر بین‌المللی و با در نظر گرفتن سؤالاتی که در سطور پیشین به آنها اشاره گردید، فهرستی از مجلات معتبر را تهیه نموده و آنها را بر اساس سیر نزولی ضریب تأثیر و یا اچ‌ایندکس مرتب کند. سپس، می‌تواند از بهترین نشریه که همان مجله شماره یک در فهرست است شروع کند. ضروری است که محقق دستورالعمل مجله مورد نظر را به دقت مورد توجه قرار دهد تا فقط به خاطر عدم توجه به دستورالعمل نویسندگان، مقاله وی رد نگردد.

در صورتی که مقاله توسط نشریه مورد داوری قرار گرفته و نظرات داوران برای محقق ارسال گردد، ضروری است که وی با دقت تمام به نظرات داوران توجه کرده و تجدید نظر دقیقی در مقاله خود بر اساس نظر آنها به عمل آورد. همچنین، در صورتی که برخی از نظرات داوران قابل اعمال نمی‌باشد، ضروری است با نگارش نامه‌ای این نکته را برای سردبیر و داوران توضیح دهد. در صورتی که پس از بازنگری، مقاله مورد پذیرش قرار گرفت، محقق به پاداش زحمات خود رسیده است. در غیر اینصورت، باید پس از رعایت دستورالعمل دومین مجله از فهرست تهیه شده، مقاله رد شده را به آن مجله ارسال نموده و منتظر پاسخ آنها بماند [۷].

در صورتی که مقاله عاری از خطای متدولوژیک باشد، بالأخره در نشریه مناسب خود چاپ خواهد شد. با این وجود، بسیار ضروری است که در فرآیند پیدا کردن مجله مناسب برای مقاله، محقق نهایت دقت را به عمل آورد تا گرفتار مجلات یغماگر با دسترسی آزاد [۸] و یا مجلات ربوده شده نگردد [۹].

References

- [1] Shokraneh F, Ilghami R, Masoomi R, Amanollahi A. How to select a journal to submit and publish your biomedical paper? *Bioimpacts* 2012; 2(1): 61-8.
- [2] Welch SJ. Selecting the right journal for your submission. *J Thorac Dis* 2012 1; 4(3): 336-8.
- [3] Rezaeian M. How to select a relevant journal to submit your article. *Middle East J Business* 2015; 10(1): 45-6.
- [4] Jalalpour S, Assar S, Ayoobi F, Rahmani M, Rezaeian M. Overview of the Most Prestigious Journals of Medical Microbiology, Spring 2014. *JRUMS* 2015; 13(10): 973-90.
- [5] Gorgi Z, Rezaeian M. A Review on Epidemiology Journals in 2016. *JRUMS* 2016; 15(7): 657-74.
- [6] Rahmani M, Ayoobi F, Assar S, Jalalpour S, Rezaeian M. A Review of the Most Prestigious Journals in Medical Physiology *JRUMS* 2017; 16(7): 661-82.
- [7] Rezaeian M. What Shall Do with a Rejected Manuscript? *JRUMS* 2013; 12(3): 173-4.
- [8] Rezaeian M. Predatory Open Access Journals. *JRUMS* 2017; 15(9): 807-8.
- [9] Rezaeian M. Hijacked Journals. *JRUMS* 2017; 15(12): 1093-4.